

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ
ΛΑΤΙΝΙΚΑ – ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Β' ΤΑΞΗΣ**

Εισηγήτρια: Αβραμοπούλου Δήμητρα

Ημερομηνία: 29/3/2026

ΚΕΙΜΕΝΑ

Nostri, postquam pila in hostes misērunt, gladiis rem gerunt... Fit magna caedes. Sedulius, dux et princeps Lemovīcum, occiditur; dux Arvernōrum vivus in fugā comprehenditur; signa militaria LXXIII (septuaginta quattuor) ad Caesarem referuntur; magnus numerus hostium capitur atque interficitur; reliqui ex fugā in civitātes discēdunt. Postero die ad Caesarem legāti mittuntur.

Magnus timor exercitum occupāvit ex vocibus Gallōrum ac mercatōrum, qui Germānos ingenti magnitudine corporum et incredibili virtūte esse praedicābant. Alius aliā de causā discedere cupiēbat. Nonnulli pudōre adducti remanēbant. Hi neque vultum fingere neque lacrimas tenēre poterant; abditī in tabernaculis aut suum fatum querebantur aut cum familiaribus suis commūne periculum miserabantur.

A1. Να μεταφράσετε τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες 20

A2. Με βάση την εισαγωγή του σχολικού σας βιβλίου να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω περιόδους με την ένδειξη ΣΩΣΤΟ (Σ) ή ΛΑΘΟΣ (Λ):

- i. Ο Βεργίλιος είναι αυτός που δίνει την πρώτη μορφή στον ιδρυτικό μύθο της Ρώμης.
- ii. Η Αινειάδα αναγνωρίστηκε εξ αρχής ως το εθνικό έπος των Ρωμαίων.
- iii. Ο Τίβουλλος, ο Προπέρτιος και ο Κοϊντιλιανός είναι η τριάδα των κορυφαίων Ρωμαίων ελεγειακών κατά τους αυγούστειους χρόνους.
- iv. Ο Κάτουλλος δημιούργησε μια μυθολογική «αντι-Αινειάδα», τις Μεταμορφώσεις (Metamorphoses).
- v. Ο ιστορικός Τίτος Λίβιος παρουσίασε τη διαδρομή της Αθήνας από την ίδρυσή της μέχρι περίπου το τέλος του 1ου αι. π.Χ.

Μονάδες 10

A3. Να βρείτε τις λέξεις των κειμένων με τις οποίες συνδέονται ετυμολογικά οι ακόλουθες: **αποφυγή, διαφορά, μεγαλοπρεπής, μισεμός, αλλιώτικος, επιμονή, πειρατής, μίζερος, έμφυτος, δεσπότης.**

Μονάδες 10

B1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις :

rem	: δοτική ενικού αριθμού
caedes	: γενική πληθυντικού αριθμού
princeps	: αφαιρετική του ίδιου αριθμού
hostium	: αιτιατική του ίδιου αριθμού
civitates	: γενική του ίδιου αριθμού
exercitum	: γενική πληθυντικού αριθμού
vocibus	: κλητική ενικού αριθμού
qui	: αιτιατική ενικού στα άλλα γένη
incredibili	: αιτιατική πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος
corporum	: αιτιατική του άλλου αριθμού
alia	: γενική ενικού αριθμού
hi	: τον ίδιο τύπο στο ουδέτερο γένος
vultum	: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
tabernaculis	: ονομαστική του ίδιου αριθμού
suis	: τον ίδιο τύπο στο β' πρόσωπο
commune periculum	: γενική πληθυντικού αριθμού

Μονάδες 10

β. Να γράψετε την ονομαστική του ενικού αριθμού για καθεμία από τις παρακάτω συνεκφορές: **signa militaria, postero die, ingenti magnitudine, incredibili virtute, familiaribus suis.**

Μονάδες 5

B2.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο) :

fit	: α' ενικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα και στις δύο φωνές
comprehenditur	: β' ενικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου της ίδιας φωνής
referuntur	: β' ενικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα της ίδιας φωνής
interficitur	: γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα της ίδιας φωνής
mittuntur	: αφαιρετική πληθυντικού αριθμού της μετοχής μέλλοντα στο θηλυκό γένος
occupavit	: β' ενικό πρόσωπο υποτακτικής ενεστώτα της ίδιας φωνής
cupiebat	: β' ενικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα της παθητικής φωνής
remanebant	: α' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής υπερσυντελικού της ίδιας φωνής
ingere	: τον ίδιο τύπο στον παρακείμενο
poterant	: γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα

Μονάδες 11

- β. **referuntur** : Να γραφούν τα απαρέμφατα όλων των χρόνων (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο).

Μονάδες 4

- Γ1.α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις του κειμένου και να δηλώσετε τον όρο που η κάθε μία συμπληρώνει ή προσδιορίζει: **vivus, hostium, die, Germanos, magnitudine, pudore, tenere, cum familiaribus.**

Μονάδες 8

- β. **postquam pila in hostes misērunt**: Να αναγνωρίσετε το είδος, τον τρόπο εισαγωγής και το συντακτικό ρόλο της παραπάνω πρότασης και να αιτιολογήσετε την έγκλιση και το χρόνο εκφοράς.

Μονάδες 4

- γ. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική:
Magnus timor exercitum occupāvit ex vocibus Gallōrum ac mercatōrum.

Μονάδες 4

- δ. Να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική:
dux Arvernōrum vivus in fugā comprehenditur (ab hostibus);

Μονάδες 2

- ε. Να μετατρέψετε την παρακάτω πρόταση σε απαρεμφατική, αφού την εξαρτήσετε από το Caesar scripsit...
Sedulius, dux et princeps Lemovīcum, occiditur.

Μονάδες 4

- Γ2. α. **ex vocibus**: Να δηλώσετε την ίδια επιρρηματική σχέση με άλλον εμπρόθετο προσδιορισμό.

Μονάδες 2

- β. **incredibili virtute**: Να αναλύσετε τον επιθετικό προσδιορισμό σε δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 3

- γ. **in civitates**: να αντικαταστήσετε τον προσδιορισμό του τόπου με τις λέξεις: Roma, domus, Hispania

Μονάδες 3

BONA FORTUNA!!!

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ

A1. Βλέπε κείμενα 16,17.

Μονάδες 20

A2. i) Λάθος ii) Σωστό iii) Λάθος iv) Λάθος v) Λάθος

Μονάδες 10

A3.

αποφυγή: fuga, **διαφορά:** referuntur, **μεγαλοπρεπής:** magnus, **μισέμος:** mittuntur, **αλλιώτικος:** alius, **επιμονή:** remanebant, **πειρατής:** periculum, **μίζερος:** miserabantur, **έμφυτος:** fit, **δεσπότης:** poterant.

Μονάδες 10

B1.α. rem : rei
caedes : caedium
princeps : principe
hostium : hostes/ hostis
civitates : civitatum/ civitatum
exercitum : exercituum
vocibus : vox
qui : quam, quod
incredibili : incredibilia
corporum : corpus
alia : alius
hi : haec
vultum : vultus
tabernaculis : tabernacula
suis : vestris
commune periculum: communium periculorum

Μονάδες 10

β. signa militaria : signum militare
postero die: posterus dies
ingenti magnitudine: ingens magnitudo
incredibili virtute: incredibilis virtus
familiaribus suis: familiaris suus

Μονάδες 5

B2.α. fit : fiam, faciam
comprehenditur: comprehensus es
referuntur : referris/ referre
interficitur : interficientur
mittuntur : missuris
occupavit : occupes
cupiebat : cuperis/ cupere
remanebant : remanseramus
ingere : finxisse
poterant : potuerint

Μονάδες 11

β. ΕΝΣ : referri
ΜΕΛ : relatum iri
ΠΡΚ : relata esse
Σ.Μ. : relata fore

Μονάδες 4

Γ1. α. vivus: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο *dux*

hostium: γενική διαιρετική στο *numerus*

die: αφαιρετική τοπική του χρόνου στο *mittuntur*

Germanos: υποκείμενο του απαρεμφάτου *esse*, ετεροπροσωπία

magnitudine: αφαιρετική κατηγορηματική της ιδιότητας στο *Germanos* μέσω του *esse*

pudore: αφαιρετική οργανική του εσωτερικού αναγκαστικού αιτίου στη μετοχή *adducti*.

tenere: αντικείμενο στο ρήμα *poterant*, τελικό απαρέμφατο

cum familiaribus: εμπρόθετος προσδιορισμός της κοινωνίας στο ρήμα *miserabantur*

Μονάδες 8

β. postquam pila in hostes miserunt: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο *postquam*, γιατί δηλώνει το προτερόχρονο. Εκφέρεται με οριστική, γιατί η πράξη μας ενδιαφέρει καθαρά από χρονική άποψη και συγκεκριμένα με οριστική παρακειμένου (*miserunt*), γιατί εκφράζει το προτερόχρονο στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το *rem gerunt*.

Μονάδες 4

γ. Magno timore exercitus occupatus est ex vocibus Gallōrum ac mercatōrum

Μονάδες 4

δ. ducem Arvernōrum vivum in fugā hostes comprehendunt;

Μονάδες 2

ε. Caesar scripsit Sedulium, ducem et principem Lemovīcum, occidī.

Μονάδες 4

Γ2. α. per voces

Μονάδες 2

β. virtute, quae incredibilis erat

Μονάδες 3

γ. Romam, domum, in Hispaniam

Μονάδες 3